

सत्यमेव जयते

ဘာရော(တ်) ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ စကားပျိုး

‘ငရို့ ဘာရော(တ်) တိုင်းပြည် လူမျိုး၊ဘာရော(တ်) ပြည်ကို အချုပ်အခြာအာဏာ ၊
ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ ၊လောကီ၊ပြည်သူလူထု၊သမ္မတနိုင်ငံ ပျင်ဖို့ နှင့် ယက်စာမာ အားလုံး
တိုင်းရင်းသား အပေါင်းအသင်း၊ရငွေသုံးငွေ နှင့် နိုင်ငံသား ၊ဆုံဖြတ်ချက် ၊အဆင်ခြင် ၊
အတွက် တင်ပြ ၊ယုံကြည်ခြင်း ၊ဘာသာ နှင့် တရားတယ်ဖို့ လွပ်လပ်ခြင်း၊အပေါင်းအသင်း
တယ်ရာ နှင့် ဇူကို အရှိ ပျင်ထား နှင့် သူ အားလုံး လူများကို တန်ဖိုး နှင့် ပြည်သူပြည်သား
ပေါင်းစပ်ခြင်း နှင့် တစ်စည်းတစ်လုံးခြင်း ကို တထက် ပျင်လို့ သူရို့ မာ ညီအကို ဆန္ဒ
ပွားလာအောင် တရားဇောစိတ် နှင့် သောစာ ကိုင်လို့ ငရို့ အစုအဝေးမာ ဒေန် ၊အင်္ဂလိပ်
သက္ကရာဇ်-၁၉၄၉-ခုမာ နတ်တော်(နိုဗင်ဘာ) လ ၂၆ ရက်နိ ဒေ ပြည်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ကို
ခံယူ ၊နည်းဥပဒေ နှင့် ကျွန်တော်တို့ ကို အပ်ပါရေ ။’

To be added as blank page

ပညာ အရောင် ဒုတိယ တန်းစာ (Mog Text Book for Class-II)

শিক্ষার অধিকার

সবশিক্ষা অভিযান

সবাই পড় সবাই এগিয়ে যাও
জন' পরিদি জন' বাসকাঙ হিমদি

ပြည်နယ် ပညာသင်ကြားမှု သုတေသနပြုစာ
နှင့် ပညာသင်ပေစာ ဘုတ်အဖွဲ့
စာကျောင်းပညာသင်ကြားမှု ဌာန
တရိပုရာ အစိုးရ

© SCERT, စာကျောင်းပညာသင်ကြားမှု ဌာန နှင့်
အားလုံးစာ သိန်းထားပြီး ။

ပထမ ကြိမ် ထွက် : မိဇင်ဘာ-၂၀၁၄(နတ်တော် လ ၁၃၇၆-ခု)

စာဉ်စီသူ : ၁)ဦး ဦးနုစိန် ၂)ဦး ထွန်း လှ ဦး
၃)ဦး မောင်မြ စိန် ၄)ဦး ဦးသာဇင်
၅)ဒေါ်ကြိုင် ရီ ၆)ဦး ထွန်း ဦး

ထုတ်ဝေသူ : ညွှန်ပြသူ၊ပြည်နယ် ပညာသင်ကြားမှု သုတေသန
ပြုစာ နှင့် ပညာသင်ပေစာ ဘုတ်အဖွဲ့ ၊ တရိပူရာ

ပုံနှိပ်သူ :

။ နိဒါန်းစကား ။

အင်္ဂလိပ် သက္ကရာဇ် ၁၉၉၂-ခု မာ တရိပုရာ အစိုးရ ၏ စာသင်ကျောင်းပညာသင်ကြားမှု ဌာန ပြုပြင်လို မှုလ အရစ် မာ စာသင်ကျောင်း အတွက် တန်းစာ စီလီရေ ဖြစ်တေ ။ အချိန် ခစ် နှင့် ညိမျှလို ဤ ကြိုးစား တာဝန်ကို ခန့်ယူချင် စိတ်မှာ မှုလ အရစ် စာအုပ်လုံးကို အလိုဟိလောက် လှယ် စီမည် ။ အမျိုးသား သင်တန်း-အင်္ဂလိပ် သက္ကရာဇ် ၂၀၀၅-ခု အလစ် ဤ စာအုပ် ပညာ အရောင် စီရေ ဖြစ်တေ ။

ထုတ်ပြီသော ဤ စာအုပ်တို့ ကိုအကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် နောက် ချိန်မှာ တတ်မွန်သော ကျောင်းဆရာ ဆရာမ နှင့် ပညာလိုချင်သူများ အတွက် နှင့်အကြံကို ခံယူပါမည် ။ တင်ပြခြင်း အထဲစကားမှာ အမှားအမှန်မြင်လို ဤ ဘုတ်အဖွဲ့ မာ ကောင်းမွန်စွာ အကြံညံ နှင့် တင်ပြရေ ကိုယ်ပင်ရို့ အပေါ်မှာ ကျေးဇူးထားပါမည် ။

အဆုံးမာ ဤ စာအုပ် ထုတ်ဖို့ အလုတ်မှာ ကူညီရေ အကြံပီး အဖွဲ့ ၊ ဤ ဌာနမှာ ညွှန်ပြသူ ၊ စာအုပ် စီရင်သူ နှင့် အားလုံး စာခတ်သားများ မနားမနိန် ပင်ပန်း ခံ၍ ကြိုးစားကြင်နာ ထားရေသူရို့ ကို ဤ စာအုပ် ထွက်ရေ အကြောင်းမှာ အများ အရိုသေ နှင့် ကျေးဇူး တင်ပါရေ ။ အလုံးစုံမာ ကျောင်သား သူငယ်များတို့ ဤ တန်းစာကို အရွယ် တကူ လက်ခံ ယူနိုင် လျှင် ကျွန်တော်ရို့ မာ ဤ ကြိုးစားမှု အောင် မြင်လိမ့်မည် ။

ညွှန်ပြသူ

အင်္ဂါ(ရ်)တောလာ
မိဇင်ဘာ-၂၀၀၄
(နတ်ဘတ် လ ၁၃၇၆-ခု)

ပြည်နယ် ပညာသင်ကြားမှု သုတေသနပြုစာ
နှင့် ပညာသင်ပေစာ ဘုတ် အဖွဲ့
အာဂရိတလာ ၊ တရိပုရာ

To be added as blank page

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	သင်ခန်းစာ-၉	၉
၂။	သင်ခန်းစာ-၁၀	၁၀
၃။	သင်ခန်းစာ-၁၁	၁၁
၄။	စိုး ---ရော်ပိန္နဲရာနာ(ထ်) ထားကူ(ရ်)---	၁၂-၁၃
၆။	ဘီရု ဘားဘူ -----ဩဘော်နီပြော်နာ(ထ်) ထားကူ(ရ်)	၁၄-၁၆
၇။	အမှည့် အကျက် ---သူကူမာ(ရ်) ရာယံ	၁၇-၁၉
၈။	အပျော် ပြည် ---ဇူဂီန္နာရော်နာ(ထ်)ထားကူ(ရ်)	၂၀-၂၂
၉။	ပိုင်း ---အောန္နော်ဒါသောကော်(ရ်) ရာယံ	၂၃-၂၅
၁၀။	အသိကျွန်း---သူကတော် ဗေပိတ္တာစာ(ရ်)ယာ	၂၆-၂၈
၁၁။	ငါရို့ အဆွေ ခင်ပွန်း	၂၉-၃၂
၁၂။	စာပဒေါင်း နှင် ကြောင် အခြင်း ဦးပန္နာရော် ကိသိုရ် ရာယံ စိုဒူရီ	၃၃-၃၅
၁၃။	အမိ အရိုသေ ---ဗောင်းဖူလ်	၃၆-၄၀
၁၄။	ဘာဘာ သာဟေ(ဗ်) အဗေကာရ်	၄၁-၄၃
၁၅။	ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း -----ဦး လှထွန်	၄၄-၄၅
၁၆။	အေရ်ဇုန် မှာ ပစ်မှတ် တိုက်ခြင်း	၄၆-၄၉
၁၇။	သစ်ပင် နှင့် ငါရို့ ပတ်ဝန်းကျင်	၅၀-၅၂

To be added as blank page

သင်ခန်းစာ-၉

က် ၊ င ၊ ဖ်
 -ောက် ၊ -ောင်

ကက် ကြက် ကျက် ကွက် ကိုက် ခက် ချက် ခွက် နိုက်	ကင် ကင်း ကြင် ကြင်း ကြင့် ကျင် ကျင်း ကိုင် ကိုင်း	ကမ် ကြမ် ကျမ် ခမ် ချမ် ခြမ် မမ် မျမ် မြမ်	နှက် ငှက် ရှက် ညက် နင် နင်း ရှင် နှစ်	ကောက် ကြောက် ကျောက် ကြွက် ခေါက် ခြောက် ချောက်	ကောင် ကောင့် ကောင်း ကြောင် ကြောင်း ပြောင်း	ကျောင် ကျောင်း ချောင် ချောင်း ဖျောင်း	မြောက် မျောက် မြောင် မြောင်း မျောင်း သောက် သျောက် ပျောက်	စောင် စောင့် စောင်း သျောင် သျောင်း ပျောင်

ဖတ်စာ-၉

သတင်းနေ့ တွင်း လူများ ကျောင်းတို့ သွားပါ ကပ်တေ ၊ ကျောင်း တက် လို့ ငါးပါ သီလ ခံပါရေ တကာတို့ မှာ ဝါကြီးလဲ သျစ်ပါ သီလ ခံလို့ ကျောင်းမှာ နီပါရေ ၊ ကျောင်းမှာ ဟိတ်ရေ ဘူရာ သျင် ၊ ရဟမ်း ဆရာ ၊ မောင်း ကြီးနင်း ပမ်းပါင် များ မိုသောက် ချိန်မှာ ငါရို့ ပမ်း တင်ပါရေ ၊ မွန်းတေ ချိန်မှာ ရွာသား ဆွန်း ပို့ ကပ်ပါရေ ၊ ကျောင် မှာ သင်ကြိုင် ၊ ဝါ ဆို ၊ ဝါ ကျွတ် ၊ ယင်း အချိန် မှာ ပွဲ ဖြစ် ပါရေ ၊ လူမျိုး အပေါင်း ပျော်ပါရေ ဖြစ်တေ ၊ ကျောင်း ကမ်း ကောင်းမှု ကုသိုလ် အားလုံး စာ ပေါင်း လို့ ငါရို့ ဇာတ်သား ပြည့်စုံရေ ဖြစ်တေ ၊

လေ့ကျင့် ခန်း

- ၁) ရွာသား ကျောင်းတို့ တက်လို့ ဇာ ပျင် ပါ လဲ ၊
- ၂) သျစ်ပါ သီလ ဇာသူ ယူနီလေ ၊
- ၃) ကျောင်း မှာ ပွဲ ဇာခါ ဖြစ်တေ လဲ ၊
- ၄) ကျောင်း မှာ ဇာ ဇာ ဟိ ပါ လဲ ၊

သင်ခန်းစာ-၁၀

စာလုံးဆင့်

-က		-ဥ		-ဏ		-န	
-မ		-ဟ		-ဂီ		ဒ	
ဘ		ဒ		ခ		တ	
က		ဆ		ပ		န	

ကန်ပစ္စည်း | ဗြဟ္မာ | တိရစ္ဆာန် | ကွ |
 မဇ္ဈိမ | အန္တရာယ် | ပဉ္စမ | သတ္တဝါ |
 ပံသဏ္ဍန် | ရမ္မာဝတီ | ဒ | ဝိဇ္ဇာ | သိပ္ပံ |
 ပုစ္ဆာ | သက္ကာရာဇ် | ဝတ္တရား |

ဖတ်စာ

ငယ် စဉ် အခါ ပညာရှာ ။
 ကြီးခါ ဥစ္စာ ရအောင် ပါ ။
 သိပ္ပံဝိဇ္ဇာ အတတ် ပညာ ။
 ကိုယ် ပိုင် ဥစ္စာ ရတနာ ။

လေ့ကျင့် ခန်း

- ၁) ငယ်စဉ် အခါ ဇာ ပျင် ရ ဖို့ လဲ ။
- ၂) ကြီးခါ ဇာ ပျင်ဖို့ လဲ ။
- ၃) ဥစ္စာ ရတနာ ဇာလဲ ။

ပြမ်ဖတ်ပါ

ကက် ၊ ကင် ၊ ကစ် ၊ ကည် ၊ ကတ် ၊ ကန် ၊ ကပ် ၊
ကမ် ၊ ကယ် ၊ ကောင်း ၊ ကဏ် ၊ ကဉ် ၊ ကဉ် ၊

ိုက် ၊ ဝိုင်

ကိုက် ခိုက် ပိုက် စိုက် သိုက် မိုက် ကျိုက် ချိုက်
ပျိုက် ဖျိုက် မျိုက် ကြိုက် ခြိုက် ပြိုက် ဖြိုက် မြိုက်
နှိုက် မှိုက် ယှိုက် လှိုက် ကိုင် ကိုင့် ကိုင်း ခိုင်
ခိုင် ခိုင်း ကြိုင် ကြိုင် ကြိုင်း ချဉ် ချဉ် ချဉ်း ယဉ် ယဉ်

ွတ် ၊ ွပ် ၊ ဝတ် ၊ ဝပ် ၊

ကွတ် ခွတ် စွတ် ထွတ် ကွပ် ခွပ် စွပ် သွပ်
ကွတ် ချွတ် ရွတ် လွတ် မွတ် ညွတ် ပွတ် ကိတ်
ခိတ် စိတ် တိတ် ပိတ် ကိပ် ခိပ် စိပ် တိပ်
လိပ် ကျိတ် ခြိတ် ပြိတ် ဖြိတ် မြိတ် ကျိပ် ခြိပ် ။

ိုန် ၊ ဝမ်

ကိုန် စိန် ပိန် လိန် သိန် ကိန် စိန် ပိန် လိန် သိန် ကိန်း
စိန်း ပိန်း လိန်း သိန်း ကြိန် ငြိန် ချိန် မှိန် ဟိန် ကြိမ် ငြိမ်
ချိန် မှိန် ဟိန် ကြိမ်း ငြိမ်း ချိမ်း မှိန်း ။

။ သိယူပါ ။

ဋ္ဌ ၊ ၵ ၊ ဋ ၊ ဌ ၊ ဋ

ဈီး

ရော်ပိန္နဲရာနာ(ထ်) ထားကူ(ရ်)

အိုးထိမ်း ရွာက နွားငင် ကား ၊
တင် လို့ လားရေ အိုး ခွက် များ ။
ကား ကို မောင်ရေ ဗောင်သီး ဗော်ဒေါင်နံ
နောက်ထပ် ပါရေ တူ မော် ဒေါင်နံ ။

ဈီး ကျရေ သောကြာနေ့ မှာ
ဗောက်သီးဂေါင်ဇော ပေါဒွေါ နားမှာ
ဝန် ဆန်များ ကို ရှာကြန် ယူလို့
ရောင်းရေဝယ်ရေ ရွာက လူရို့။ ။

တက်တေ ခရမ်း ပေါ်တော်(လ်) မုန်လာ၊
နီးနှင့် ရက်သော စန်ဂိုး ဖွေးခာ၊
ဟွေရူး ကုလားပဲ ဂျုံမှုံ ဂျုံဆန်
ဆောင်းဝတ် ပုဆိုး ကောက်လို့ ပန်း။ ။

ဇွန်းပေါက် ဒယ်အိုး သံကြိုး ယောက်မ၊
မြို့က အဖိုးနဲနဲ ထီးဆောင်များ။
အိုး ပြည့်လို့ ကြန်သကာ
ပျန်ဝေး နီရေ ယင်စိမ်းများ။
လှေမှာ တင်လို့ ကောက်ရူးများ၊
လယ်သွား သမီး လှေဆိတ်နားမှာ
ယူလာဗျာ။

မျက်ကန်း ကာနာယ် လမ်းတော် ထံ၊
အဲ ဆိုလို့ အလူ ခံ၊
ရီ ချိုး ဆိတ်မှာ ရွာက ကလေး
ရီ စိုင် လို့ ရီကူးရေ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁)ကဗျာ က ရှာယူလို့ ကွက်လတ်မှာ အတိကျ စကားလုံး ထဲ့ပါ ၊

- က)ကား ကို မောင်ရေ----- ဖော်ဒေါင်န့် ၊
- ခ)ရောင်း ရေဝယ် ရေ----- လူ ရို့ ၊
- ဂ)ဆောင်းဝတ် ပုဆိုး----- ပန်း ၊
- ဃ)ရီ စိုင် လို့ ရီ----- ၊
- င)ဟွေရူကုလားပဲ----- ဂျုံဆန် ၊

၂)အောက်မှ မိန်းစာ အီးလုံး ပြည့်စုံသော စကားနှင့် ဖြေပါ ၊

- က)ကား ဖါသူ မောင်းရေလဲ ၊
- ခ)ကား မောင်းသူ နှင့် ဇာသူ နောက်လစ်ပါ လဲ ၊
- ဂ)မျက်ကန်း ကာနာယ် ဇာ ပျင်ရေလဲ ၊
- ဃ)ရွာက ကလေး ဖါ ပျင် လဲ ၊
- င)စိုးမှ ဖါသူ အရောင်းချ ပျင် ပါ လဲ ၊

၃)အနည်း စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

- က)ဖါ ရက်မှာ ၊ ဖါ အရပ်မှာ စိုး ကျရေ လဲ ၊
- ခ)ယင် ဖါတို ပျံလို့ လယ် ပါ လဲ ၊
- ဂ)စိုးမှာ ဖါဖါ သမ် ရပါရေ ယင်း အမည် ကို ရှိပါ ၊

၄)ဆန် ကျင်ဘက် စကားလုံးကို ရှီးပါ ၊

- ရောင်းရေ-ဝယ်ရေ
- အတန်-
- တင်လို့ -
- ရွာ-

၅)ပြည့်စုံသော စကား စီ ပါ ၊

- စိုး-----
- ကား-----
- ရီ-----
- ပျံရေ-----

ဘီရု ဘားဘူ

-----သြဘော်နီဇြော်နာ(ထိ) ထားကူ(ရ်)

ဘီရု ဘားဘူ
လဲ့ ပတ် သူ
မဖြစ်သီး လော ။
နီဆာ တီဆာ နှင်း မှာ တင်းမှာ
မလား သီးလော ။

ကခြောက် ကခြမ်း မေးမေး ခဲ ခဲ
မဖြစ်ကဲ့ ၊
သစ်ပင် ဝပင် အခက် သခက်
မတက် ကဲ့ ၊

စာအိုပ် စာတန်း အရုပ် သရုပ်
ကြွေ့နီ လော ၊
စိန် စင် ရှာလို့ ကြမ်းလို့
ရဗျာ လော ။

လူကြီး သူကြီး မေကြီး ဒေါ်ကြီး
မြင် ဗျာ လော ၊
ကြက်သား တက်သား အဥ အတု
စား ဗျာ လော ။

ပေါင်မုန့် တောင်မုန့် ကိတ်မုန့် ဝိတ်မုန့်
ချိန် မှန်ရေ လော ၊
ကွမ်း ကင်း စားလို့ သောက်လို့
ကွမ်းရေ မျိုပစ် လော ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁)ကဗျာ က စကားလုံး ရှိ ယူလို့ ကွက် လတ် မှာ ဖြည့် ပါ ၊

က)ကခြောက်-----မေးမေး-----၊

မဖြစ်ကဲ့ ၊

ခ)စာအိုပ်----- အရုပ်-----၊

ကြွေနှိ လော ၊

ဂ)ပေါင်မုန့် -----ကိတ်မုန့်-----၊

ချိန် မှန်ရေ လော ၊

ဃ)ကွမ်း-----စားလို့-----၊

ကွမ်းရေ မျိုပစ် လော ။

၂)ဆန်ကျင်ဖက် စကားလုံးကို ရှိပါ ၊

မြင် ဗျာ-မမြင်သီး

မေးမေး-

နီဆာ--

ရဗျာ--

၃)စကား စီပါ ၊

သစ်ပင်-သစ်ပင်က ငါရို သစ်သီး ရရေ ၊

စာဥ-

မျိုရေ-

ရဉ-

၄)အောက်မှာ အမီးလုံးကို အတိုဂေါက် နှင့် ဖြေပါ ၊

က)ဘီရု ဘားဘူ ကို ဖါ ပျင် ဖို့ ဟိမ် ပါရေ လဲ ၊

အဖြေ-----

ခ)ဘီရု ဘားဘူ ဖါ ဖါ စားဖို့ လဲ ၊

အဖြေ-----

၈)ဘီရု ဘားဘူ ကို ဖါ ဖါ ကြည့်ဖို့ နှင့် ဖါ ဖါ ရှုဖို့ ပြောပါ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

နှုတ်ဖြေ

၁)ကဗျာ ကို ကြည့်လို့ ဆို ပါ ၊

၂)ကဗျာ မှာ ရစာ ပိုင် ငါရို့ လူမှာ အစု စကားကို ရှာလို့ ပြောပါ ၊

ဦးပမာ--

- ကွန်းစား ဆီးစား ၊
- လက်ဖ-လက်ရေ ၊
- အလား-အသွား ၊
- အလှ-အတန်း ၊
- မရှက်-မကြောက် ၊
- ဟင်းသား-ကျီးသား ၊
- စပါ-ဆမ်ရီ ၊
- ရစီ-ရစာ ၊
- တဇု-တလက် ၊

အမှည့် အကျက်

---သူကူမာ(ရ်) ရာယ်

သရက်သီး မှယ့်ရေ ကဆုံ လမာ ဇီးသီးမှယ့် ရေ တပေါင်း လမာ ၊
 အစိန်း အုတ်ချေး အကျက် ဖြစ်တေ ဖုတ်ကေ ထဲ့လို မိခွင်မာ ။
 မိုးမာ နီမာ မြည်းကေ ရောင် အစစ် ပြောရေ ယင်းစာကို ၊
 အသီးအစား ပြည်စုံရေ စားကေ ဖက်မုံ နို့ ချဉ် ကို ။
 လက်ရွှီး ကျင်ရေ ရွှီးလို့ ရွှီးလို့ ဆမ်ပင် မှည့်ရေ အသက်များကေ ၊
 စကား ပြောရေ အများ ပမာမခန်သော အမစ် လဲ့ ။
 လူများ ပြောရေ ပနည်သီးကို မဲ့ ဇီရေ ထောင်းလို့ ဘုတ်လို့ ၊
 အကြမ် ဉာဏ် များထက်များ စါပီ တတ်လို့ တတ်လို့ ။

နား နာရေ အမနိ မည့်ရေ မှည့်ကေ အီးယား ထုတ် ထုတ် ၊
 ကတိ ဇာသူ မထား သူ့ မာ ကြိုဇါး အဆုတ် အယုတ် ။
 ချက်သူမာ ထိုင်လို့ ချက်တေ ၊ ကျက်စီရေ အိုးမှာ ၊
 မျက်ခွ ခယ်လို့ ကြည့်လစ်ကေ အမိုက် စာဒမာ ငိုပျာ ။
 ကျစ်လို့ ကျစ်လို့ ကြိုးက ဖြစ်နီရေ တတင်း ၊
 နှစ်ဖက် နှင့် ကျစ်ကေလဲ မဆိတ် စာ မလိန်ယင်း ။

အဓိပ္ပါယ် သိယူပါ

မြည်းရေ-အများ ရက်နီရေ ၊

ချက်သူမာ-ဇာသူ ချက်တေ ၊

ကတိ-စကား

ကြိုးစား-အလုတ် ၊

လေ့ကျင့်ခန်း

၁) ကဗျာ က စကားလုံး ရှိယူလို့ ကွက်လပ်ကို ဖြည့် ပါ ၊

က)အကြမ် ဉာဏ် များထက်များ-----

ခ)နား နာရေ အမနီန် မှဲရေ မှဲကေ-----

ဂ)သရက်သီး မှယ့်ရေ-----ဖီးသီးမှယ့်ရေ တပေါင် လမာ

ဃ) လက်ရွှီး ကျင်ရေ ရွှီးလို့ ရွှီးလို့ ----- အသက်များကေ

င) မိုးမာ နီမာ -----ရောင် အစစ် ပြောရေ ယင်စကို

၂)အနေး(အတို) စကားနှင့် အဖြေ ပီးပါး

က)နား နှင့် အမနီန် မှယ့်ကေ ဇာ ဖြစ်ပါလေး ၊

အဖြေ- နား နှင့် အမနီန် မှယ့်ကေ အီးယားရေ ထုတ်ထုတ် ၊

ခ)ချက်သူမာ ထိုင်လို့ ဇာ ပျင် ပါ လေး ၊

အဖြေ-----

ဂ) မျက်ခွါ ခယ်လို့ ကြည့်ကေ အမစ် ဇာ ပျင် လေး ၊

အဖြေ-----

ဃ)အလက် မဇောင် ကျင်လေး ၊

အဖြေ -----

င)အစိင်း အုတ် မဇောင် ကျက်ပါရေ လေး ၊

အဖြေ -----

၃)အောက်မှာ အမိန့်ရို့ ကို ဖြယ် ပါ ၊

က)ကဆုံ လမာ ဇာ အသီး မှယ့် ပါရေ လေး ၊

အဖြေ -----သရက်သီး

ခ)မိန်းခွင် မာ ထဲ့လို့ ဖုကေ ဇာ ကျက် ပါရေ လေး ၊

အဖြေ -----

ဂ) တပေါင်း လမာ ဇါ အသီး မှည့်ပါရေ လဲ ၊

အဖြေ -----

ဃ)ရွီးလို့ ရွီးလို့ ဇာ ကျင် ပါ ရေ လဲ ၊

အဖြေ-----

င)ကြိုး ပဇောင်း တတင်း ဖြစ်လို့ နီ လဲ ၊

အဖြေ-----

နှုတ်ဖြေ

၁)အမှယ့် အကျက် ကဗျာ စာ ကြယ့်လို့ ဆိုပါ ၊

၂)ကဆုံ လမာ ဇာအ အသီး မှယ့် ပါရေ လဲ ၊

၃)ထုတ် ထုတ် ၊ကုတ်ကုတ်---နှင့် အတူ အပို သုံးခိုင် စကားလုံး ပြောပါ ၊

အပျော် ပြည်

ဇူဂီန္ဒာရော်နာ(ထ်)ထားကု(ရ်)

တစ်ရပ် မှာ ဟိရေ အပျော် ပြည်
အါးလုံး စုံ အကောင်း
ညို့ အချိန်ခါ နီကြီး ဆာ ၊
နီခင်းမှာ လ အရောင် ။
ကောင်းကင် ယင့်မှာ အစိမ်း ရောင်
သစ် ရွက် က အပြာ ၊
ပြင် မှာ လယ်ရေ ပြောင်း ငရိုင့်
သိမ်း က မျိုးရေ ရီမှာ ။
ဝါး ခြေထိုးနှင့်စွန် အလက်မှာ
ပျံ နီရေ ယောက်ျားသျှေ ၊
မျှားနှင့် ဖောက်လို့ လူကို သိမ်း
ငါးတိ များ ကိုင်း ရေ ။
ခြံမှာ ထီးဆောင်း လူများ တို့
အလက် နှင့် သွားနီရေ ၊
ပြင်မှာ မျိုးရေ လှေ သင်္ဘော
ရီမှာ ကား မောင်းရေ ။
အပျော် ပြည်မှာ အပျော် စကား
ပြေးဖို့ ဇာလှောက် ပင် ၊
မျက်စိ ဖွင့် လျှင် ကြည့် မမြင်
နိပ် လိုက်ကေ လလင်း ။

(အတိုနှင့်)

အဓိပ္ပါယ် သိယူပါ

နိကြီး ဆာ-အများနိပူရေ ၊ ပြင်မှာ-တောင်မှာ ၊
ညို့ အချိန်ခါ ၊ နိခင်း-ရက် အခါ ၊ အပျော်-ဝမ်းမြောက်

လေ့ကျင့် ခန်း

၁)ကွက်လပ် မှာ ဖြယ့်ပါ ၊

က)ညို့ အချိန်ခါ-----

ရက်-----လရောင်

ခ) ကောင်းကင် ယင့်မှာ-----ရောင်

သစ် ရွက် က ----- ၊

ဂ) ပြင် မှာ လယ်ရေ ပြောင်း----- ၊

----- ရိမှာ ။

ဃ)မျက်စိ ဖွင့် လျှင်-----

----- အလင်း ။

၂)ဆမ်ကျင်ဖက် စကား ရှိပါ ၊

အလင်း---မမွန်း

ပြင်မှာ(တောင်မှာ)-----

မျက်စိ ဖွင့်-----

ညို့-----

၃)စကားများ စီပါ ၊

အပျော် ပြည်-----
ကျောင်းကင်-----
အလက်-----
မျက်စိ -----
ပြင်-----
ကား-----

၄)ပြည့်စုံသော စကား နှင့် ဖြေပါ ။

ဦးပမာ ၊

က)အပျော် ပြည်မှာ ညို့အချိန်ခါ ပဇောင် လဲ ၊

အဖြေ ၊ အပျော် ပြည်မှာ ညို့ အချိန်ခါ ဆာပါရေ ၊

ခ) အပျော် ပြည်မှာ ကျောင်းကင် ပဇောင် လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

ဂ)သစ်ရွက် ရောင် အပြာ ဇာမာလဲ ၊

အဖြေ ၊-----

ဃ) အပျော် ပြည်မှာ လှေ နှင့် သင်္ဘော ဇာမာ လားရေ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

င)ယင်း ပြည်မှာ ရက်မာ ပဇောင် လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

၅)ငါ့ရို့ ကဘာမှာ ဇာ ဖြစ်ဖို့ ရှိပါ ။

က)အစစ်မှာ ကျောင်းကင် ရောင် ပဇောင်လဲ ၊

ခ)အမှန်မှာ သစ်ရွက် ရောင် မဇောင် လဲ ၊

ဂ)ကား ဇာမာ လားပါရေ လဲ ၊

ဃ)လှေသင်္ဘော ဇာမာ လားပါ လဲ ၊

မိုင်း

--အော့ဇွန်ဒါသောကော်(ရ်) ရာယ်

စော်နွီစော်ရော်(န်) ဒါ(သ်) ဟိလိရေ
စာ ဖတ်လို့ ဖတ်လို့ ရယ်လိရေ ။
ရယ်လို့ ရယ်လို့ ဘဲ ဖြစ်ရေ၊
အား ဇာလျောက် ဆုံး လာရေ ။

နောဇွန် ဂိုပါလ် ကောရ် ဟိလိရေ
ရီမှာ ငုတ်လို့ ငါး ဖန်းလိရေ
ဖန်းလို့ ဖန်းလို့ ငါး ဖြစ်ရေ
အား ဇာလောက် ဆုံးလားရေ ။

ဘိသ္မဟော်န် ဘောလ် ဟိလိရေ
မြက်ပင်ထက်က လားလိရေ၊
လားလို့ လားလို့ မြက် ဖြစ်ရေ
အား ဇာလျောက် ဆုံး လာရေ ။

ဘောဇွေ အာလီ ခင်း ဟိလိရေ
သစ်ပင် အခက် ချိုးလိရေ၊
ချိုးလို့ ချိုးလို့ သစ်ပင် ဖြစ်ရေ
အား ဇာလျောက် ဆုံး လာရေ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁)ဖတ်စာ က စကားလုံး ရှုလို့ ကွက်လတ် မှာ ဖြည့် ပါ ၊

- က)စာ ဖတ်လို့ ဖတ်လို့ -----
- ခ)လားလို့ လားလို့ -----ဖြစ်ရေ
- ဂ)ငုတ်လို့ -----ဖန်းလိရေ
- ဃ)အား ----- ဆုံး လာရေ ။
- င)ရယ်လို့ ရယ်လို့ ----- ဖြစ်ရေ၊

၂)ဆန် ကျင်ဘက် စကားလုံးကို ရှိပါ ၊

- ဖျက်တေ-လုတ်တေ
- ရေလို့ -
- ဖြစ်ရေ-
- လားလို့ -

၃)အောက်မှာ အမီးလုံးကို တခွန်း စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

- က)ရယ်လို့ ရယ်လို့ ဖြစ်ရေ လဲ ၊
အဖြေ-----
- ခ)ရိမှာ ငုတ်လို့ ဖတ်းလိရေ လဲ ၊
အဖြေ-----
- ဂ)လားလို့ လားလို့ ဖြစ်ရေ လဲ ၊
အဖြေ-----
- ဃ)ချိုးလို့ ချိုးလို့ ဖြစ်ရေ လဲ ၊
အဖြေ-----
- င)စာ ဖတ်လို့ ဖတ်လို့ ပျင်လိရေ လဲ ၊
အဖြေ-----

၄)ပြည့်စုံသော စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

က)စော်နွဲ့စော်ရော်(န်) ၏ ပျင်လီရေ လဲ ၊

အဖြေ ၊ စော်နွဲ့စော်ရော်(န်) စာ ဖတ်လို့ ဖတ်လို့ ရယ်လီရေ ။

ခ)နောနွော် ဂိုပါလ် ရီမှာ ငုတ်လို့ ၏ပျင်လီရေ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

ဂ)ဘိသုမူဟော်န် လားလို့ လားလို့ ၏ ဖြစ်ရေ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

ဃ)ဘောနွေ အာလီ ခင်း ၏ ပျင် လီရေ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

င)ရီမှာ ငုတ်လို့ ငါး ဖန်း၍ နောနွော် ဂိုပါလ် ၏ ဖြစ်ရေ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

၅)ပြည့်စုံသော စကား စီပါ ၊

ငါး-ငါ ရီမှာ နီရေ ၊

ဘဲ-

သောပင်-

ရယ်လို့-

မြက်-

လာလီရေ-

နှုတ်ဖြေ

၁)ကဗျာ ကို ကြည့်လို့ ဖတ်ပြပါ ၊

၂)မှိုင် ၏ကို ပြောလဲ- ဆရာ၊ ဆရာမ က သိယူပါ ၊

၃)ဤ ကဗျာ က ၏ ၏ စကား တတ်သိပါရေ လဲ ပြော ၊

၄)လိုင်းပင် သောပင် အမည် သိယူလို့ ပြော ပါ ၊

၅)လိုင်ကောင် ငါး အမည် သိယူလို့ ပြောပါ ၊

အသိကျွန်း

--သူကတော် ဗေဒိတ္တာစာ(ရ်)ယာ

ထို ရွာသား သာမ် ရာယ်
နန်မာ ရကေ ကစ်တေ လတ်
ဇောင်လဲ သူကား အားသျှင်
တန် မွန်းတေ အချိန် မှာ
ဂူပူကို ခေါ်လို့ အာနာ ချ
အဂု ယူချီ အလင်း ။

ဖီးကျရေ နား ဇောင် ဆိုကေ
အလင်း သူက မရကေ
အသတ် ခန်ဖို့ လော ငါရို့
ပြန် လို့ ပြောကေ အခြင်းများ
မာန် နှင့် ပြောရေ ထွက် လို့ လား
ဟိတ်စာ အလုံး နွားအဘို့ ။

အခြီ ကိုင်လို့ ငို ပြောရေ
ရွတ်ပါဇီ ဤ ဖီးက လဲ
ငါရို့ လုဖို့ မနိုင် ပါ ၊
ရယ်လို့ ပြောရေ သျှမ် အကို
ယူလို့ ပါလတ်ဒါးရှေကို
ရီငုတ်သား ရာမ ကိုင်စာ ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁)အောက်မှ စာလုံးပေါင်းများကို ကြည့်ပါ ၊ ဖတ်ပါ ၊ ရွှီးပါ ၊

သ + ၂ + ၁ = သျှာ ၊

ရ + ၀ + ၁ = ရွာ ၊

န + န် = နှန်

၂)အပြောင်းပြန် အခရာ များကို သွေလို့ စကားလုံး စီပါ ၊

လ အ င် ၊

ရ မ က ဂ

ဇ ဇ င် ဘ

ပါ တ် လ

၃)ဆန့်ကျင် ဘက် စကားလုံးကို ရွှီးပါ ၊

မနိုင်-

နန်မာ-

မွန်းတေ-

ငိုရေ-

အလင်း-

ထွက်-

၄)ပြည့်စုံ သော စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

က)နန်မာ ရကေ ဇါသူ ကစ်တေ လဲ ၊

အဖြေ ၊ နန်မာ ရာကေ သျှမ် ရာယ် ကက်တေ ၊

ခ)ဂူပူကို ဇါ ယူခဖို့ ပြောပါလဲ ၊

အဖြေ ၊ -----

ဂ)သျှမ် အကို အဆုံးမှာ ဇါ ယူခဖို့ ပြောလဲ ၊

အဖြေ ၊ -----

ဃ)သျှမ် အကို ကို ပြန် ပြောကေ မန်ကာ ဇါ ပြော လဲ

အဖြေ ၊ -----

င)ဇါသူရို့ဒါ ကို ယူခဖို့ ပြော လဲ ၊

အဖြေ ၊ -----

၅)ကဗျာ(ဖတ်စာ)က စကားလုံး ရှာယူလို့ ကွက် လတ်မှာ ထဲ့ပါ ၊

က)ထို ရွာသား -----
နန်မာ ရကေ -----

ခ)တနီ မွန်းတေ-----
ဂူပူကို ရာ ခေါ်လို့ -----

ဂ)ပြန် လို့ ပြောကေ-----
မာန် နှင့် ပြောရေ----- လို့ လား

ဃ)----- ကိုင်လို့ ငို ပြောရေ
ရွတ်ပါဇီ ဤ-----လဲ

င)ယူလို့ ပါလတ်-----
ရီငုတ်သား ရာမ----- ။

၆)အောက်မှာ စကားရို့ နန်က အမှန် ဖြစ်ကေ ဟုတေ ၊ အမှား ဖြစ်ကေ မဟု
ရွီးပါ ၊

က)သျှမ်း ရာယ် နန်မာ ရကေ ကိုက်တေ--ဟုတေ

ခ)သျှမ်း ရာယ် တယောက် အသျှင် မဟု--

ဂ)သျှမ်း အကို စကား ပြန် ပြောဖို့ ဇူ မဟိ--

ဃ)သျှမ်း အကို အလင်း ရကေ ပျော်ရေ---

င)သျှမ်း အကို ဂူပူကို ပမ်း ယူပီး ဖို့ အနာ ချရေ--

စ)ငါရို့ လုဖို့ နိုင် ပါရေ---

ဆ) အခြံ ကိုင်လို့ ငို ပြောရေ--

ဇ)မာန် နှင့် ပြောရေ ထွက် လို့ လား---

ငါရို့ အဆွေ ခင်ပွန်း

တရိပူရာ မှာ များသဖြင်းလူ ရွာမာ နီကတ် ပါရေ ၊ ယင်းသူ ရှိမာအများများ လယ်ယာ လုတ်ပါရေ ၊ ဇာသူ ရို့လယ် လုတ်တေ ယင်းသူရို့ ကို ယာသမာ(စိုက်ပျိုးသမာ) ခေါ်ပါရေ ၊ ယာသမာ တို့ ၏ နီရက် ပင်ပမ်းခန်လို့ လုဆောင်ပါရေ ၊ သူရို့ လုကြန်ရေ အကြောင်း လယ်ပြင်မာ ရှီးပိုင် အသီး ဖြစ်ပါရေ၊ စပါး ဂုန်လျှော် ဂျုံ ပဲ နှင့် အထူးထူး ဟင်သီး သူရို့ လုဆောင်ရေ အကြောင်း ငါရို့ ရန်ရေ ဖြစ်တေ၊ တရိပူရာ မှာ နန္ဒာရာသီး ပန်သီး လိမ္မော်သီး နပျိုးသီး အတိ သီးပါရေ ၊ ဤစာရို့ ယာသမား ပင်ပန်းစာ အကျိုး ဖြစ်ပါရေ ၊

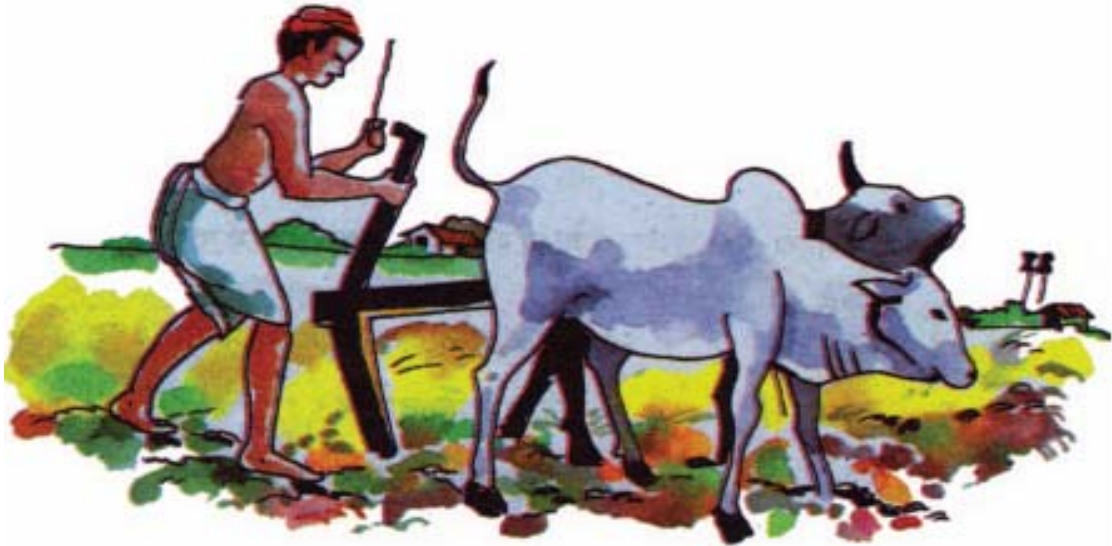

ရွာမာ အပို တမျိုး လူ ဟိပါရေ ၊ သူရို့ ချောင်း အင်း အိုင် နှံ တူးမြောင်း ကန် ရို့ က ငါးဖန်းရေ ၊ ယင်း ငါး ရောင်းလို့ သူရို့ အိမ်ထောင် ထားရေ ၊ သူရို့ ကို ငါရို့ တံငါသည် ခေါ်ပါရေ ၊ တရိပူရာ မာ ရုတရော် သားဂေါ်ရ် နှင့် ဒုံးဗြူ ဆယ်အိုင် မာ အကူငီန် နည်း နှင့် ငါး မွီးဇပ်ပါရေ ၊

ရွာမာ ပန်းဖဲသမား ၊ အိုးတိမ်းသမား ၊ ရက်ကန်းသမား ၊ လက်သမားတို့ တိ နီပါရေ ၊ ယင်းသူရို့ မှာ ရက်ကန်းသမား လိုနီစာ အဝတ် အဆင်ပီးပါရေ ၊ ပန်းဖဲ ပီးရေဒါး ပေါက်ဆီန် တူးကောင်း ဖါး အတူ အထူးထူး သန် ပစ္စည် ၊ အိုးထိမ်သမား အိုး တို့ မြီကဇား ရုပ်သီး လုပါရေ ၊ လက်သမား တံခ ပြားတင်ပေါက် ထိုင်ခုံ တင်ခုံ ပိုင် အထူးထူး စပ်နှင့် ဆိုင်သော ပစ္စည် လုတ်ပါရေ ၊

ယင်ထက် အပို ငါရို့ တန်ပို နမ်ပါး အများများ လုဆောင်ရေ လူများ ဟိပါရေ ၊ ယင်းသူရို့ မ တယောက် က မောင်းရေ ခြီးနင်းစက်(ရီကသာ) တယောက်လဲ့ မောင်းရေ စက်လဲ့ ကား ၊ ထိုအပို ရွားသူ လူများ မှာ တယောက် တရီ လမ်း အိမ် လုတ် စာ နှင့် စိုလို့ နီပါရေ ၊ တယောက် တရီလဲ မြို့ စက်ရုံ မှာ လုတ်နီပါရေ ၊

ဤ လုသမား နှင့် ယာသမာတို့ ကြိုဇား အကြောင်း ငါရို့ ရှင်လို့ ဟိပ်ရေ ၊ သူရို့ အီးလုံးသူ ငါရို့ မိဆွေ ခင်ပွန်း ၊ သူရို့ ကို အီးနာ ရိုသီဖို့ စာ ငါရို့ မာ တဝန်း ဖြစ်တေ၊ သူရို့ လုဆောင် အခြင် ငါရို့ မိန် လားကေ ကိုရို့ ကို အစစ် လု ဆိုလို့ ပြောဖို့ မနိုင် ပါ ၊

(မှတ်ထားပါ ပြည် နှင့် အသင်း အတွက် လုဖို့ ငါရို့ မာ တဝန်း ဟိပ်ရေ ၊ ဇာသူရို့ ပြည် နှင့် အသင်း ကေဇူး လုတ်ပါရေ သူရို့ အလုံးသူ ငါရို့ မာ ရိုသီ ထစ်တန်ရေ လူ ၊ သို့ သော် ကိုယ့် စကား မတွက် ပဲ ပြည် နှင့် လုများ အတွက် ကြိုဇားဖို့ ကိုတန်ပါရေ ၊)

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁)ဖတ်စာ က စကား ရှာ ယူလို့ ကွက်လတ်မှာ ထဲ ပါ ၊
- က)ယာသမာ တို့ ၏ နိရုတ် ပင်ပမ်းခန်လို ----- ၊
- ခ)ယင်း ငါး ရောင်းလို့ သူရို့ ----- ထားရေ ၊
- ဂ)ပန်းဖဲ ပီရေ----- တူးကောင်း ဖါး အတူ အထူးထူး သန် ပစ္စဉ် ၊
- ဃ)တယောက် တရီ လမ်း အိမ် လုတ် စာ နင့် ----- နီပါရေ ၊
- င)တယောက် တရီလဲ မြို့ စက်ရုံမှာ ----- ၊

၂)ဆန့် ကျင်ဘက် စကားလုံးကို ရှိပါ ၊

အများ-အနေ ၊

ခင်ပွန်း-

ဟိပါရေ-

ထားရေ-

ဖြစ်ပါရေ-

၃)အောက်မှာ စကားလုံးကို သုံးလို့ ပြေည့်စုံးသော စကား စီပါ ၊

လမ်း- ငါရို့ ရွာမှာ လမ်း မကောင်း ဖြစ်တေ ၊

အင်း -----

လုဆောင်သူ-----

အိမ် -----

ခင်ပွန်း-----

တံခ-----

တဝန်း-----

၄)ပြေစုံသော စကား နှင့် ဖြေပါ ။

က)တရိပူရာ မှာ များသဖြင့်လူ ဇာနည် နိကာတ် ပါရေ လဲ ။

ခ)သန် နှင့် ဆိုင်သော ပစ္စည်း ဇာနည် လုတ်ပါရေ လဲ ။

ဂ)တရိပူရာ မှာ ဇာ ဇာ သော်သီး သီးပါရေ လဲ ။

ဃ)ပန်းဖဲ ဇာ ဇာ ပစ္စည်း လုတ်ပါရေ လဲ ။

င)ရက်ကန်းသမား ဇာ ဇာ ပစ္စည်း လုတ်ပါရေ လဲ ။

၅)တခွန်း စကား နှင့် ဖြေပါ ။

က)ဇာနည်ရို့ လယ် လုတ်တေ ယင်းသူရို့ကို ဇာ ခေါ်ပါရေ လဲ ။

အဖြေ ၊-----

ခ)ငါရို့ မှာ လိုနီစာ အဝတ် အဆင် ဇာနည် လုတ် ပီးပါ လဲ ။

အဖြေ ၊-----

ဂ)ဇာနည်ရို့ စပ်နှင့် ဆိုင်သော ပစ္စည်း လုတ်တေ ယင်းသူရို့ ကို ဇာ ခေါ်ပါ လဲ ။

အဖြေ ၊-----

ဃ)လုသမား နှင့် ယာသမာတို့ ငါရို့ မှာ ဇာ ဖြစ်ပါရေ လဲ ။

အဖြေ ၊-----

နှုတ်ဖြေ

၁)နင် ရို့ ရွာမှာ ဇာ ဇာ အလုတ် လုတ်သား မြင်ရေ လဲ ပြော ။

၂)ရ ရှိုက် စာလုံး ငါးလုံး ဖြော ပါ ။

၃)ယာသမ မဟိကေ ဇာ ဖြစ်ဖို့ လဲ ။

စာပဒေါင်း နှင့် ကြောင် အခြင်း

ဦးပန္နာရော် ကီသိုရ် ရာယ် စိုဒူရီ

အိမ်သျှင် ခေါင်းရင်းက ခရမ်းပင် ဟိပါရေ ၊ ယင်း ခရမ်းရွက်ကိုယ် နှု သီး နှင့် ကိုက် ယူလို့ စာပဒေါင်း သု အသိုက် တင်ရေ ၊

သိုက် ထဲမှာ သုံးကောင် သားသျှေ ဟိရေ ၊ အငယ်ဆုံး သားသျှေ သူရို့ ပျံဖို့ မနိုင် မျက်စိ မဖွင့်နိုင်လို့ ၊ သို့ သော်လည်း ခူနှင့် ဟလို စိစိ မြည်ပါရေ ၊

အိမ်သျှင် ကြောင်စာ ကောင်းကောင်း ဆိုးရေ ဖြစ်တေ ၊ သူ့ မှာစာပဒေါင်းသျှေကို စားဖို့ တွက် နိပါရေ ၊ တနိတရက် သူ ခရမ်းပင် အရင်းမှာ လာလို့ ပြောလိရေ-၏ ပျင့်နီလဲ စာပဒေါင်း ၊

စာပဒေါင်းသူ့ အဂေါင်း ငုလို့ အပင်ခက်မှာ တက်လို့ ပြောလိရေ-ဦးချပါရေ အသျှင်မ ၊ ယင်းစာမှာ ကြောင်မ အလွန် ပျော်လို့ ပြန်ခရေ ၊ ယခုအခါ သူ နိတိုင်း လတ်နိပါရေ ၊ နိတိုင်းစာပဒေါင်း သူ့ ကို ဦးချလို့ အသျှင်မ ခေါ်ကေ သူ ပျော်လို့ ပြန်လားရေ ၊

ဂုဏ်အာရုံဖြင့် စာပဒေသနာ သေချာ ကြီးပျား ဖြစ်စေ၊ သူရို့ မှာ အလှ အတောင်
ဖြစ်ရေ ၊ သူရို့ အဂု မျက်စိ နှိလို့ မနိဗျာ ၊ ယင်းစာ မြင်လို့ စာပဒေသနာ သူရို့ကို
ပြောလိရေ-အမှိုက်ရို့ နှင် ရို့ ပျံလားနှိုင်းဖို့ လော ၊ ယေကေ ကြည့်မေ ထို ထန်ခက်မာ
ပျံလားနှိုင်း ဖို့ လော ၊

သားသေချာရို့ ယင်းခါ ပျံလို့ ထန်ခက်မာ နားလိရေ ၊ ယင်းစာ မြင် ၍ စာပဒေသနာ
ပျော်လို့ ပြောရေ-အဂု လတ်လို့ ကြည့် ကြောင်ဆိုး ၊

တဖန်းလည်းကောင် ကြောင် လတ်လို့ ပြောရေ-ဇါ လတ်နီလဲ စာပဒေသနာ ၊
ယင်းခါ စာပဒေသနာ သူ့ကို အခြံနှင့် ကျောက်ဖို့ ပြုလို့ ပြောလိရေ-ပျောက်လီ ကြောင်
ဆိုးမ ဆို၍ ပျံလို့ ပြီးခရေ ဖြစ်စေ ၊

ကြောင်ဆိုး သွားကြိလို့ ခုံလို့ အပင် တက်၍စာပဒေသနာလဲ မရနှိုင်းလီ သားကိုအတိ
မစားရလီ ဖြစ်စေ ၊ သို့ သော် ခရမ်းစူး စူးလို့ ညောလို့ အိမ်ကို ပြန်လခရေ ၊

လေ့ကျင့် ခန်း

- ၁) တခွန် စကား နှင့် ဖြေပါ ၊
- က) စာပဒေသနာ မှာ မှာလောက် ကောင် သား ယိပါရေ လဲ ၊
အဖြေ ၊-သုံးကောင် ။
- ခ) ဇါ အပင်မှာ စာပဒေသနာ သိုက် တင်ရေ လဲ ၊
အဖြေ ၊-----
- ဂ) ဦးချပါရေ အသျှင်မ--အသျှင်မ ဇါသူ လဲ ၊
အဖြေ ၊-----
- ဃ) ပျောက်လီ ကြောင်ဆိုးမ--ဤ စကား ဇါသူ ပြောလီလဲ ၊
အဖြေ ၊-----
- င) ဇါသူ ရို့ မှာ အလှ အတောင် ဖြစ်ရေ လဲ ၊
အဖြေ ၊-----

၂) ပြည့်စုံသော စကား နှင့် ဖြေပါ ။

က) စာပဒေဒိန္း သားသျှင်္ဂါ ပျံ့လို ဖါမှ ထိုင်ရေ လဲ ။

အဖြေ ၊-----|

ခ) ကြောင် စာ ဇလောင် ပျော်လို လခရေ လဲ ။

အဖြေ ၊-----|

ဂ) စာပဒေဒိန္း ပဖေါင် သိုက် တင်ရေလဲ ။

အဖြေ ၊-----|

ဃ) ကြောင်ဆိုး ပဖေါင် ညောလို အိမ်တို့ ပြန်ခရေ လဲ ။

အဖြေ ၊-----|

င) ကြောင်ဆိုး ဇိမှာ နီရေလဲ ။

အဖြေ ၊-----|

၃) အောက်မှာ စကားလုံးကို သုံးလို ပြည့်စုံရေ စကား စီပါ ။

ညောရေ-----|

အဆိုး-----|

အသျှင်မာ-----|

အလှ-----|

အတောင်-----|

၄) ဆန့် ကျင်ဘက် စကားလုံးကို ရိုးပါ ။

ရယ်လို - ငိုလို

အလှ--

အကြီး-

အထဲမှ-

အဆိုး-

နှုတ်ဖြေ

၁) ကျောင်း ဆရာ၊ ဆရာမ က အများများ ကြောင် မဟုကျေ ငှက် ဝတ်ထု သိယူလို ပြော ။

၂) နှင် ဖါ ဖါ ဝတ်ထု ကြားပျာ လဲ ပြော ပြ ပါ ။

၃) နှင်ရို့ လိုင်းယောက် စုပေါင်းလို ကြောင် ။ ကျား ။ ဆင် ဝတ်ထု လုတ်ပြော ပြ ပါ ။

အမိ အရိယော

ဗောင်ဖူလ်

(တက္ကသိုလ် အုပ် ယုံး ဖြစ်တေ ၊ သူ့ ခုံမာ ထိုင်လို့ အလု လုတ် နီနီရေ ၊ ယင်း
အချိန် ခါ ဗီ ျာသာဂေါရ် လတ်လို့ ဝင်ရေ ၊ အခြီမာ ဖိနပ် ခံန္ဓာ မာ ပုဆိုး ၊
တက္ကသိုလ် အုပ် သူ့ ကို ကြိုဆိုရေ)

တက္ကသိုလ် အုပ် : ဦးထိပ် တင်ပါရေ ၊ ကြူပါ ပညာခြာ ခင်ဗျား ၊
ဗီဒျာသာဂေါရ် : လက်ဦး ချိပါရေ ၊ ငါ ကို့ တို့ တခု အတောင်းပန် ယူလို့
လာပါရေ ၊ တက္ကသိုလ်အုပ် : ဖါလည်း ပြောပါ ၊
ဗီဒျာသာဂေါရ် : အနား လိုနီရေ ၊ c မာ ညီသျှ အမြား ၊ မိခင် အိမ်တို့ လား
ဖို့ ခေါ်ရေ စာ ရရေ ၊
တက္ကသိုလ် အုပ် : အနား မျှာ ရက် ကျေ ဇူး ၊
ဗီဒျာသာဂေါရ် : အနည်းမာ သုံး လေးရက် ၊
တက္ကသိုလ် အုပ် : ယင်းစာ က အဂု မဖြစ် ပါနိုင် ၊ တက္ကသိုလ် မြောက် ကျောင်း
ပဇောင် အလုတ် ဖြစ် ဖို့ လည်း ၊

(ဘီဒျာသာဂေါရ် တိတိ နီရေ)
ဗီဒျာသာဂေါရ် : -(တနား အပြု က) သိုသော် ငါ လားရ ဖို့ ၊ အမြား
မဟုတ်ပေ ငါမာ အလို ဟိပါရေ မိခင် ဖါခင် မာ ၊
တက္ကသိုလ် အုပ် : -ကောင်းကောင်း အလိုကြီးပါ လေး ၊

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -ဟုပါရေ ၊ ကောင်းကောင်း အလိုကြီးပါရေ ၊ သူရို့ ကို မမိန်း
ပနား တခု အလုတ် စာဖို့ မနိုင် ပါ ၊

တက္ကသိုလ် အုပ် ၊ -(အမ့်ဩလို့) ကိုပင် အဂုလေ့ အါးလုံး အလုတ် သူရို့ ခွင့်
ယူလို့ ရာ လုပါရေ လေား ၊

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -အါးလုံး အလုတ် မဟုတ် ပါ ၊ သိုသော်လည်း ဤ အလုတ်
စဖို့ ရှေ့ က သူရို့ ခွင့် လိုချင် ပါရေ ၊

တက္ကသိုလ် အုပ် ၊ -ဒါ ဇောင် အလုတ် ၊ စာ ပီးလို့ တိ သူရို့ က အကောင်းရာကို
သိယူနှစ် ပါရေ ၊

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -ငါ ထို ကျေဇု အနား ကြည့်နီစာ မဟုတ် ပါ ၊ ငါမာ
ညီသျှ အမြား ၊ ယင် ကျေဇု ရာ အနား ကြည့်နီစာ ပါ ၊

တက္ကသိုလ် အုပ် ၊ -ကောင်းကောင်း စိတ် ဆိုးပါရေ ၊ ယခုအခါ အနား မပီးနှင်
ဖြစ်တေ ၊ အလုတ်မာ ကောင်းကောင်း အသျှူး ဖြစ်မည် ၊

(အပြင်က နာရီ တမ်း -ကျရေ ၊ ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ထရေ ၊)

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -စာချ နာရီ ခတ်ပျာ ထမည် ယေကေ ၊

တက္ကသိုလ် အုပ် ၊ -ကောင်းရေ ၊ ငါ ကောင်းကောင်း စိပ်ဆိုးပါရေ ပညာ ခြာ ၊
(ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ထွက် လခရေ ခါ တက္ကသိုလ်အုပ် ယုံး အလုတ်
လုတ် နီရေ ၊ ယခါ ဘိဒ္ဓါသဂေါရ် ပြန်လို့ ဝင်လတ်တေ ၊)

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -အကျွန် ဆင်ခြင်လို့ ကြည့်ပါရေ နိုင်ယောင် လားရဖို့ ၊

တက္ကသိုလ် အုပ် ၊ -အနား မပီးကေလဲ့ လားပါဖို့ လေား ၊

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -ဟုတ်ပါရေ ၊ တဝန် ဖြုတ်လို့ လားပါရဖို့ ၊

တက္ကသိုလ် အုပ် ၊ -ဇာ ဖီးကျရေ ၊ ယက်ပိုင် ဆိုကေ က အနား ပီးရဖို့ ဘျာ ၊
(ရေလို့) တက္ကသု ကျောင်း အလုထက် အမြားဖိစာ ရာ ကိုယ့်မာ
ကြီးခရေ ၊

ဗိဒ္ဓါသဂေါရ် ၊ -ဖိတ်စာ အကြီး မဟုတ်ပါ ၊ မိခင် ခေါ်ပါရေ ယင်းစာ အကြီး
ပါ ၊ ဇာ သား မိခင် စကား မကိုင် သူက လူနှမ်း ၊

လေ့ကျင့်ခန်း

၁) စကားလုံး နည်းနား ထဲ လို. ဟိစာ နှင့် အတူချပါ ၊

ဦးထီးတင်ရေ-

အကြမ်း-

စာပို့လို့-

အမိန်း-

ကြိုဆိုရေ ၊ သိချင်ရေ ၊ စာရွှိလို့ ၊ အတွက် ၊

၂) အောက်မှာ စကားလုံး သုံး၍ စကား စီပါ ၊

ဖိစာ-

မဖြစ်-

အနား-

အလုတ်-

အလို-

၃) တခွမ်း စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

က) ဦးထီး တင်ပါရေ ၊ ကြွပါ ပညာခြာ ခင်ဗျား---ပြောစာ စကားမာ

ပညာခြာ ဇာသူလဲ ၊

အဖြေ :- ဘီသားဂေါရ် ၊

ခ) ဘီသားဂေါရ် ဇာသူက အနား တောင်ဖို့ လားခီ ပါရေ လေး ၊

အဖြေ :- -----

ဂ) ဖိစာ အကြီး မဟုပါ ၊ မိခင် ခေါ်ပါရေ ယင်းစာ အကြီး---ဇာသူ ပြောလေး ၊

အဖြေ :- -----

ဃ) ယခုအခါ အနား မပီနိုင် ဖြစ်တေ ---ဇာသူ ပြောလီလေး ၊

အဖြေ :- -----

င) တဝန် ဖြုတ်လို့ လားပါဖို့---ဇာရာတို့ လားဖို့ ၊

အဖြေ :- -----

၄)ပြည့်စုံသော စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

က)ကြီသျှင်(မရံသာလ်) ဇာလောင် အနား ပီးဖို့ မကြည့်လီ လဲ ၊

အဖြေ ၊-----

ခ) ဖိစာ အကြီး မဟုပါ ၊မိခင် ခေါ်ပါရေ ယင်းစာ အကြီး-----မိခင်

ဇာလောင်း ခေါ်လီလေး ၊

အဖြေ-----

ဂ) ဘီဒျာသားဂေါရ် ဇာတို့ လားဝေါင် လေး ၊

အဖြေ ၊-----

ဃ) ဘီဒျာသားဂေါရ် တဝမ် ဖြုတ်လို့ ဇာလောင် လားဖို့ ကြယ့်လီလေး ၊

အဖြေ ၊-----

၅)ဆန့် ကျင်ဘက်(အပြမ်) စကားလုံး ကို ရွှီးပါ ၊

မဖြစ်နှမ်-ဖြစ်နှမ်ရေ ၊

ဝေါင်ရေ-

အကြီး-

စိပ်ဆိုးရေ-

ခေါ်ရေ-

ဖြု ချ်-

၆) ကွက်လတ်မှာ ဖတ်စာ က စကားလုံး ရှိ ယူလို့ ဖြယ့် ပါ ၊

က) ငါ ကို တို့ တခု-----ယူလို့ လပ်ပါရေ ၊

ခ) ကို အဂုလေ့ အါလုံး -----သူရို့ ခွင့်-----လုပါရေ လေား ၊

ဂ) ဇာ သား မိန့် ခင် စကား-----သူက-----၊

ဃ) ငါမာ ညီန်သျှ-----၊ ယင်း ကျေရ ရာ-----

-----ကြည့်နိန်စာ ပါ ၊

၇) စာ အမှတ် နှင့် ပြေားမှတ် ခြားစာ ကြည့်ပါ ၊

စာမှတ်	ပြေားမှတ်
လားပါဖို့	လားဟို့
ယင်းသူရို့	ယသူရို့
လပါဖို့	လားဟို့
ဖိပါရေ	ခေါ်ရေ
ကိုပါင်	ကို

နှုတ်ဖြေ

၁) အမိ အရိုသိ ခြင် အပို သိယူလို့ ပြော ပြဖို့ ကြန် ပါ ၊

၂) ဤ ဖတ်စာ ကို ဆရာ ၊ ဆရာသမ က အကူ ယူလို့ သရုတ်ဆောင်ဖို့ ကြည့် ပါ ၊

၃) ဗောင်ဖူလ် ဤ ဖတ်စ ရှီးသူ အစစ် အမည် မဟုတ် ၊ ဆရာသမ က သိယူလို့ ပြော ပါ ၊

ဘာသာ သာဗော(ဗိ) အင်ဗေ(ဒိ)ကာရ်

အနှစ် တရာ ထကမက ရှေ့က မာရာထ ပြည် အခြင်း ၊ အဂု ဇါ အရာ အမည် မဟာရာသ်တရော် ၊

နီ(နေ)ရာသီ မှာ မွန်းတဲ့ အချိန် စာသင် စာကျောင်း မှာ စာ ကျင့် ပါရေ ၊ ကျောင်းထဲမှာ ကျောင်းသားများ စာ ဆိုနီပါရေ ၊ အပြင်က အလွမ် အပူ လီ ထပါရေ ၊ ကျောင်းထဲမှာ ကျောင်းသားရို့ မှာ လိုင်ခြောင်း သို့လို့ ပပြစ် ပျာ ၊ ကျောင်းထဲ အထောင့် မှာ ဟိစာ မြီအိုးက ကျောင်းသားများ ရီသောက်နီရေ အဖမ်တလဲလဲ တယောက်ကို ပယ်လို့ ၊

ဒါ အကြောင်း ၊ သူ ရိုသောက် မမှတ်လီ လော ၊ဟုတ်ပါရေ သူလဲ မှတ်လီရေ ၊
ရီ သောက်ချင်လို့ သူမှာ ဝေ နာ ဖြစ် နီပါရေ ၊သိုသောလဲ ရီ သောက်ဖို့ ပဇင် လဲ ၊
သူကား မာရာထာ ပြည်က မာဟာရ်ရို့ အမျိုး(ဇိတ်) သား ၊ အါလုံးသူ သူ ကို
မမှံသင့် ၊ အယု ဇိတ် သား ၊ သူ အါလုံးသူ နှင့် ရိုသောက်နှင်ပါရေ လော ၊

အကြောင်းမှာ ယက်နီယက်ရက် ခါ မရာထာ ပြည်မာ ဟိန္ဒူ လူမျိုးမှာ ဇိတ်
ဦးခြင်း ကောင်းကောင်း ဟိလီပါရေ ၊ဇိတ် ဦးခြင်းမာ မာဟာရ် ဖြစ်တေ ဇိတ်ယု သူရို့ကို
မမှံ သင့် ၊ သူရို့ ကို မှံဖို့ မဟိ အဆုံး စကား အရိလေ့ မနင်း ရ (မကျ ရ) ၊ ဟိန္ဒူ
ဇိတ်မာ ထီးသူများ အလုံးသူ နောက္ကာ အါလုံးသူ အောက်ကာ အယု ချလို့ (ဇိတ် ရှိလို့)
ထားစာ ဇောင် တယောက် မမှံသင့် မာဟာရ် အစိုင် ယင်း ယောက်ကျာသေ့ ၊
အါးလုံသူ နှင့် ပေါင်းလို့ တခေတေမှာ စာသင်ကျောင်း အိုးက ရီ သောက်ဖို့ သူ ဒါ
ရေးရင်သူလေး ၊ယင်းစာ ဖြစ်လားကျေ သူ အထူး “န် ခံရမည် ၊ ယင်း အကြောင်း
ယောက်ကျားသေ့ အသံမပြုပနား အါးလုံး သဲခံလို့ နီရေ(လားရေ) ၊ကျောင်း
ရွပ်ပြီးနောက် ရီ တကျေ ကျေးဇူး မျှားလှိုင်လို့ အနားက(တစက) ရပ် နီရေ ၊
ယင်းစာ မြင်လို့ ဇိတ်မြင့်ယောက်ကျားသေ့ တချို့လေ့ သူကို သနား ကျေ ၊ တယောက်
အကျေရွေ သနားလို့ သူ ခုနင်မှာ(ပဇ) ရီ သွန်ကေ ၊ယင်းခါရာ သူမာ ရီ အမွပ်
ပြယ်မယ် ၊ရေဆာ ပြယ့်မယ် ၊

ဇိတ် ပျက်မေ အကြောက် နှင့် ဆရာသမာတို့ လေ့ ယင်း ယောက်ကျားသေ့
စီစောင်ကိုတိ မမှန် ပါ ၊အဝီးက ဟုတ်မဟုတ်နား ကြည့်ပီးရေ ၊ယောက်ကျားသေ့
ဇောင် ကန်ဆိုး ဆရာသမာတို့ က တရက်လေ စာအကြောင်းမာ တခါလေ့
အမိန်းအစန် မပြု ပါ ၊သိချင်ရေ စကား မန်ဖို့ သူ မှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် မဟိ ပါ ၊
အကြောင်းက သူ မမှန်ဖွယ် ၊ တရက် ထက် တရက် ဇိတ်နှင့် ဆိုင်သော ဇေင်-
ကြောင်း မခန်နှင် သော နှိပ်စက်ခြင်းကို သေခန်နေရရေ ၊ ယေကျေလဲ သူ
စာဖပ် နီရေ စိတ် နှင့် ဦးနောက် အါးလ ၊ အခက်ခဲ များလီ သူ မာ စိပ်အါးလေ့
များလီ ၊ စိပ်မာစိပ် သူ သစ္စာပြုတေ တရက် အကြီး ဖြစ်ယောင် ဖြစ်ရဖို့ ၊

နင်ရို့ သိရေလေား-အသူလဲ ဤ ယော်ကျားသျှ၊ ယောကျာသျှ
 အမည် ဘိမ်ရာဦး ၊ ဘိမ်ရာဦး ရာမဇီ အဘော်(ဒ်) ကာ(ရ်) ၊ မှန်ရေ အလုံးသူ သူ့ ကို
 ဘာဘာသာဟေ(ဗ်) အင်ဗေ(ဒ်)ကာ(ရ်) အမည် နှင့်(ဆိုလို့) ခေါ်ပါရေ ၊
 အသက်အရွေ ဖြစ်လို့ ပြည် နှင့် လူမျိုး အတွက် ဇာ အကောင်း လုတ်လို
 ထိဟရေလေး ယင်ကျေဇု သူ သတိရာဖွယ်ကောင်းသေား ဖြစ်လို့ ဟိပါရေ ၊
 ဘာရော(တ်)မာ ဦးပါဒေစီဖို့ အကြောင်းမာ သူ့ အဖို အလုံသူထက် အများ ၊

လေ့ကျင့် ခန်း

- ၁)အောက်က ကွက်လတ်လုံးမှာ အတိကျ စကားလုံးကို ထဲ့ ပါ ၊
 အခက်ခဲ ၊သေခန်လို့ ၊ ဦးနောက် ၊ ဟီန္ဒူ ၊ရွီးခြင်း ၊ ထရေ ၊ဝေဒနာ ၊
- က)အပြင်က အလွမ် အပူ လီ----- ၊
- ခ)ရီ သောက်ချင်လို့ သူမှာ-----ဖြစ် နိပါရေ ၊
- ဂ)ပြည်မာ-----လူမျိုးမှာ ဇာတ် -----ကောင်းကောင်း ဟိလီပါရေ ၊
- ဃ)ယေကျေလဲ သူ့ ----- စိတ် နှင့် ----- အါးလ ၊
- င)-----များလီ သူ့ မာ စိပ်အါးလေ့ များလီ ၊

- ၂)တခွန်း စကား နှင် ဖြေပါ ၊
- က)ယခုနခါ မရာဌာ ပြည် အမည် ဇာလဲ ၊
 အဖြေ ၊-မဟာရာသ်တရော်
- ခ)ဇာတ် အလယ်မှာ ဇာသူရို့ ကို မမှန်သင့် လဲ ၊
 အဖြေ ၊----- ၊
- ဂ)ဘာရော(တ်)မာ ဦးပါဒေစီဖို့ အကြောင်းမာ ဇာသူ ကြိုဇာ များပါ လဲ ၊
 အဖြေ ၊----- ၊

ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း

ဦး လှထွန်း

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ မင်းသားသည် ၊ကပိလဝတ်ပြည်ရှင် သုဒ္ဓေါနောမင်း ကြီး၏ မိဖုရား ကြီး ဖစ်သော ၊မယ်တော် သိရီမဟာမယာဒေဝီ ၏ ဝမ်းတိုက် မာ နီပေါလ်ပြည် လုံဗိနီ အင်းကြင်း(သာလာ)ဥယျာဉ်တော် ၌ ၊မဟာ သက္ကရာဇ် ၆၈-ခု ၊ ကဆုန် လပြည့် သောကြာနေ့ တွင် သိဒ္ဓတ ကမာရာ မင်းသားကို ဖွားမြင်လေ သည် ။

ကိုမင်းသားသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇-ခု ၊ဝါဆို လပြည့် တနင်းလာ နေ့ တွင် ဗီဟာ(ရ်)ပြည် ဗုဒ္ဓဂယာ ဥရုဝေလာ တော ရဂုံသို့ တော ထွက်တော် မူလေ မဟာ သက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု ၊ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူး နေ့ တွင် သမ်ဗညတ ရွှေညာ ဏ်တောကို ရတော် မူ ၍ ဗုဒ္ဓစင်စစ် ဘုရား ဖြစ်တော် မူလေသည် ။

ထို သက္ကရာဇ် ဝါဆို လပြည့် စနေနေ့တွင် ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါဝုနှင့် တော ရဂုံနှင့် ပဉ္စဝဂီညီနောင် ငါး(၅)ဦး တို့ကို ဓမ္မစကြတရားဦးကို ဟောကြား ပေးတော်မူ လေသည်။ မဟာ သက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခု ၊ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါ နေ့ သည် ၊ ကုသိန္ဒာ ရုံပြည် မလလာမင်းကြီး၏ အင်ကြင်းတော(သာလ)ဥယျာဉ် တော် ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်၍ မူလေသည် ၊

လေ့ကျင့် ခန်း

- ၁)အနေ့ စကား နှင့် ဖြေ ပါ ၊
- က)သိဒ္ဓတ်ထ ကုမာရ မင်းသား၏ မယ်တော်တို့ အမည် ဖြစ် လဲ ၊
အဖြေ :-----
- ခ)သိဒ္ဓတ်ထ ကုမာရ မင်းသား၏ အဖ ပြည်ဖါမှာ လဲ ၊
အဖြေ :-----
- ဂ) သိဒ္ဓတ်ထ ကုမာရမင်းသား၏မွေးဖွားသောပြည်အရပ် ဖြစ် လဲ ၊
အဖြေ :-----
- ဃ)ဇာပြည် ဇာအရပ် သို့ တောထွက်လီရေ လဲ ၊
အဖြေ :-----
- င)ဇာပြည် ဇာအရပ်မှာတရားဦးဓမ္မစကြကို ဟောလီရေ လဲ ၊
အဖြေ :-----
- စ)သိဒ္ဓတ်ထ ကုမာရမင်းသား ဘုရားဖြစ်ပြီးခါ ဇာနာမည် ဖြစ်လီရေလဲ ၊
အဖြေ :-----
- ဆ)နောက်ဆုံးဇာပြည် ဇာအရပ်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလီရေလဲ ၊
အဖြေ :-----

၂)ပီးထါစာ စကားလုံးကို သုံး ၍ ပြည့်စုံသော စကား စီပါ ၊
မင်း-----
လပြည့်-----
မိဖုရား-----
ဖွား-----
ပရိနိဗ္ဗာန်-----
ဗု ဝယာ-----

အေရိဇုန် မှာ ပစ်မှတ် တိုက်ခြင်း

တဖက်က ဇူဇီသထိရ် ၊ ဗိမ်း ၊ အေရိဇုန် သူရို့ ညီအကို ငါးယောက် ၊ ထိုဖက်က ဒုရ်ယူဒေါင်း ၊ ဒုသာသောင်း သူရို့ ညီအကို တရာ ၊

ကလေးချိန်မှာ သူရို့ တခါတဲမှာ နီလို့ ပညာ သင်ရေ ဖြစ်တေ၊ တယောက်တဲ ဆရာ က လှဲစစ်ကို သင်ရေ၊ သူရို့ မှာ တယောက် ဆရာ အီးလုံးသူထက် အများ ချစ်တေ ၊ သူက အေရိဇုန် ၊

ဆရာသေ သင်စာ စိပ်ချလို့ နားထောင်ရေ အပို ကြားစာ မမိန့် ၊ ယင်း ကျေးဇူး ဆရာ ဗြိုနာစရိယာ အေရိဇုန် ကို အီးလုံးသူထက် အများချစ်ပါရေ ၊

ဤစာမှာ ဒုရ်ယူဒေါင်း နှင့် သူ့ ကိုးဆည်ကိုးယောက် ညီ စိပ်မှာစိပ် အေရိဇုန် ကို မန် တက်တေ ၊ သူ ရို့ ထာဝစဉ် အေရိဇုန်ကိုမုံရေ ၊ ဇါ ပျင်ကျေ အေရိဇုန်ကို အယုတ် ချနှင်ဖို့ လဲ ယင်းစာ သူရို့ နေရက် တွက်တေ ၊ သူရို့ မပြောနှင် ဆရာ အေရိဇုန်ကို ဇါလောင်း အလွန် ချစ်ပါ လဲ ၊ ယင်းနောက် သူရို့ ထင်ရေ ၊ ဆရာ အေရိဇုန် ကို ခိုလို့ အခြား မှာ အထူးထူး လှဲ ဘိုက်နေး သင် ပီးနီရေ ၊ ယင်း စကား ဆရာနားခတ်ခါ သူ ကောင်းကောင်း စိပ်ဆိုးလီရေ ၊ သူက အီးလုံးသူကို တခါတဲ အရှိ သင်လီရေ ဖြစ်တေ ၊ တစုံ တခုလဲ ခိုလို့ အခြား မှာ သင်လီရေ မဟုတ် ၊

အခါရဲဇန် သူ့ ပညာ အားနှင့် အလုံးသူထက် လဲသမကြီး ဖြစ်ရေ၊ မျက်စိ မုံး၍ ညီအ
ကိုတရာ နားလေဖို့ မကြည့် ပါ။ ယင်း အကြောင်း ဆရာတို့က ဆုံးဖြတ်လီရေ-တန်တ
ရက် ညီအကိုတရာ ကို ပြပီးဖို့ ဖါလောင် အခါရဲဇန် အလုံးသူထက် အတပ်သျှင် ၊

တန်တရက် ဆရာ ခြံနာစာရိယာ အားလုံး မင်းသားကို ခေါ်လို့ တခုပြင်မှာ
စုလီရေ၊ ပြောလီရေ-နင်ရို့ ဖါသူ ဖါလောက်ပင် တတ်ပျာ လဲ ဒေနီ ငါ စမ်းကြည့်ဖို့ ၊

ယင်းစာ ပြောလို့ သူ ရှေ့က သစ်ပင် တပင်ထက်မှာ ဖစ်ငှက် တကောင်
တင်လီရေ ၊ ယင်နောက် မင်းသားများကို ခေါ်လို့ ပြောရေ-နင်ရို့ တယောက်
တယောက် လဲ ယူလို့ လပ်ကပ် ၊ လဲ နှက်လို့ ထို ငှက် မျက်လုံးမှာ ဝေါင်ရဖို့ ၊

အလုံးသူထက် ရှေ့က သူ ဒုရ်ယူဒေါင်းကို ခေါ်လီရေ ၊ ဒုရ်ယူဒေါင်း လဲ ယူလို့
လပ်ပြီး နောက် ငှက်မျက်လုံးကို တိုက်ဖို့ လဲ ဝင်ရေ ၊

ယင်းဆ ဆရာ မီးလီရေ-ဒုရ်ယူဒေါင်း နင် ငှက် ခံတာမှာ ဖါ မြင် လဲ ၊ ဒုရ်ယူဒေါင်း
ပြောလီရေ-ဆရာတော် ငါ ငှက် အဂေါင်ကို မြင်ပါရေ ၊

ပြောပြီးကေ ဒုရ်ယူဒေါင်း လဲ နှက်ရေ ၊ လဲစူး ငှက် အဂေါင်မှာ လား တိုက်ရေ ၊
မျက်လုံးမှာ မဝေါင်လီ ၊ တယောက် အပြုက တယောက် အားလုံး မင်းသား လပ်လီရေ ၊
အားလုံးသူကို ဆရာ တခွင်ချင်းစကား မီလီရေ ဖြစ်တေ ၊ အားလုံးသူ အဖြေ တခုပျာ ၊
တယောက်လဲ ငှက် မျက်လုံးကို တိုက်ဖို့ မနှင်လီ ဖြစ်တေ ၊ အဆုံးမှာ ဆရာ အခါရဲဇန်ကို
ခေါ်လီရေ ၊ အခါရဲဇန် လဲယူလို့ အဖြေ ရပ်နီလီရေ ၊

ဆရာ သူ့ ကို မီးလီရေ-အခါရဲဇန် နင် ငှက် ခံတာမှာ ဖါ မြင် လဲ ၊
-တလုံး မျက်စိ ၊

ထို သစ်ပင် နှင် ငါ-ယင်းစာကို မြင်နီ လော ၊
မဟုတ် ဆရာတော် ငါ မျက်လုံးကို ယယ်လို့ တခုလေ့ မမြင် ပါ ၊

ဆရာ စိပ်မှာစိပ် ပျော်လီရေ ၊ အခါရဲဇန် လဲ နှက်တေသီ လဲစူး ငှက် မျက်စိမှာ
လား ဝေါင်ရေ ၊ ဆရာ အပြီး လားလို့ အခါရဲဇန်ကို ရင်မှာ ဖက်လီရေ ၊ ယင်းအပြုက
မင်းသား အားလုံးသူကို ခေါ်၍ ဆရာ ပြောလီရေ-ယခုအခါ မြင်နီလော အခါရဲဇန် နှင့်
နင်ရို့ ဖါမှာ ခြားရေလဲ ၊ ဖါမှာ ငှက် မျက်လုံး တိုက်ရာဖို့ ယင်းမှာ သူ ငှက် မျက်လုံး
ကိုရာ မြင်လီရေ ၊ ယင်း ကျေးဇူး သူ နှင်ပါရ ၊ နင်ရို့ တယောက်လဲ မနိုင်လီ ၊ အကြောင်း
မှာ နင်ရို့ မှာ စိပ်ချ နှင် ရွှေမှတ် ကောင်ကောင်း နေနီရေ ၊ အားလုံးသူ ယင်းခါ ရှက်လို့
အဂေါင် ဝုလို့ နီလီရေ ၊

လေ့ကျင့်ခန်း

၁) တခွန်း စကား နှင့် ဖြေပါ။

က) ဆရာသေ စကား ဖြစ်ချလို့ နားထောင်း လဲ

အဖြေ : အောင်ရန် ။

ခ) ဒုရ်ယူဒေါင်း ဒုသာသောင်း သူရို ညီအကို မျှာလောက် လဲ။

အဖြေ : _____

ဂ) ဇူဇိသထိရ်၊ ဗိမ်၊ အေရေဇုံ သူရို ညီအကို မျှာလောက် လဲ။

အဖြေ : _____

ဃ) စကားစ ဆရာသေ နားခတ်ရေဆရာသေ ဖြစ်လဲ။

အဖြေ : _____

င) ငါ ငှက် မျက်လုံးကို ယယ်လို့ တခုလေ့ မမြင် ပါကြာ စကား ဖြစ်ပြီ လဲ။

အဖြေ : _____

၂) ကျသော အဖြေကို ယူလို့ ကွက်လတ်မှာ ဖြည့် ပါ။

က) ဆရာသေ အလုံးသူထက် ဆယောကကို အများ ချစ်ပါရေ ။ သူ့

အဆည် _____ (ဒုရ်ယူဒေါင်း၊ ဒုသာသောင်း၊ အေရေဇုံ)

ခ) စကားစ ဆရာခတ်ရေ _____ (စိပ်မှာ၊ နားမှာ၊ အခေါင်းမှ)

ဂ) အေရေဇုံ လှဲ နှုတ်ပီး လှဲစူးငှက် _____ (အခေါင်း၊ မျက်လုံး၊ အဝမ်း) မှာ ဝင်ရေ။

ဃ) အလုံးသူ ဂျက်လို့ အခေါင်း (ဖော်လို့၊ ငုလို့၊ အထက် ပျင်လို့) နီရေ။

င) ဒုရ်ယူဒေါင်း ရို _____ ညီအကို (သုံး၊ ငါး၊ တရာ) ။

၃)အောက်မှာ စကားလုံး သုံး ချီ စကား စီပါ ၊

ဥပမာ ။-

အကောင်းဆုံး-မောင်လှ ကမ်းမှာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်တေ ၊

စစ်-----

မိုးရေ-----

စိပ်ချ-----

အရှက်-----

ဆရာ-----

၄) ပြည့်စုံသော စကား နှင့် ဖြေပါ ၊

က)အိသူရိ အမြေး အေရီဇန်ကို မုံရေ လဲ ၊

အဖြေ ။-----

ခ)ဆရာသေ အိသူကို ရင်မှာ ဖက်ရေ လဲ ၊

အဖြေ ။-----

ဂ)ဆရာသေ အလုံးသူထက် ရှေ့က အိသူကို ခေါ်လီလဲ ၊

အဖြေ ။-----

ဃ)အေရီဇန် အောင်မြင်စာ အကြောင်းရင်း ဖါလဲ ၊

အဖြေ ။-----

င)ယင်း ကျေးဇူး သူ နှင်ရေ ---သူ ဖါ နှင်လီလဲ ၊

အဖြေ-----

စ)စကားစာ ဆရာသေ နားမှာ ခတ်ရေ-ဖါ စကား လဲ ခတ်ရေ ၊

အဖြေ-----

သစ်ပင် နှင့် ငါရို့ ပတ်ဝန်းကျင်

မိုးသောက် နီ အရှိ ဂေါင်ခင် မာ ထွက်နီရေ ၊ သစ်ပင် အခက်မာ ငှက်ရို့ မြည်ဖို့ စရေ ၊ လယ် လုတ်သများ နွား ဖြင်းလို့ သွားရေ ၊ ခွီး တကောင် လမ်းနားမာ အဂုလဲ အပ်တေသီး ၊ အိမ်ဘွတ်စာ တကောင် ကို့ စိပ်တချင် ပျံလို့ လယ်နီရေ ၊ ကန်ရိမာ ပွင်လို့ ဟိစာ ရိကြာ နံက ပေါက်ဆိန်တုတ် ပျန်လို့ လယ်ရေ ၊ ကြောင် တကောင် နိုးလို့ အယား ဆန် ရေ ၊ ကလဲ ယင်းစာရို့ ကြည့်လို့ ကြည်လို့ အိမ် အပြင်က ဖဝါး ချရေ ၊ မိုးလင်းဗျာ ၊ မိခင် တလင်း လဲ့နီရေ ၊

အဂုထိယောင် ငါရို့ ၊ ဇါ ဖတ်ပြီးရေ ယင်စာက ပတ်ဝန်းကျင် ရုပ်ပြင် ပေါ်လို့ တက်ရေ ၊ ငါရို့ လေးဖက်က ဟိစာ သစ်ပင်ဝါးပင် ၊ သတ္တဝါငှက် ၊ ပိုးပရိတ်တာ ချောင်းမြောင်း အါးလုံးစာ ပေါင်းလို့ ဤ ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်တေ ၊

ပတ်ဝန်းကျင် မာ အါလုံးစာ အရေးကြီးပါရေ သို့ သော်လဲ အလို ကြီးရေ သစ်ပင် ၊ ငါး ရီမာ နီစာ ပိုင် လူများလဲ လီ မြစ်မာ နစ်လို့ ဟိပါရေ ၊ ဤ လီမြစ် က အောက်သီဇမ် သိန်း ယူရေ ၊ အောက်သီဇမ် ကို ဖယ်လို့ လူများ မဟုတ် အသက်သျှင်များ ရှင်လို့ မနီနှင်ပါ ၊ ဤ အောက်သီဇမ် ဧါသူ ပီးရေ သိပါရေလော ၊ ဤ အောက်သီဇမ် ပီးရေသစ်ပင် ၊ အကြီး သစ်ပင် တပင် သျှစ်ရာ လူကို အောက်သီဇမ် ပီးနှင်ပါရေ ၊ အဂု ကြည့်မေ ငါရို့ မာ ကျေးဇူးသျှင် မိဆွေ သစ်ပင် ငါရို့ ကို ဧါဧါ ကျေးဇူး ပျင်ပါလဲ ၊ သစ်ပင်က ငါရို့ အသီး ရနီပါရေ ၊ အထူးထူး ဆီး ဖြစ်တေ ဧါတ်ဧါတ် သောပင် က ၊ သစ်ပင် မဟ်ကေ မိုး မရွာလီဖို့ စာ မဟုတ် ၊ ယင်းထက် အပို သစ်ပင် မြေ ကန္တာကို တဲ ထါးပါရေ မဟုတ်ကေ မိုးမာ အါလုံး မြေ ကန္တာ မျိုးလားလိဖို့ ၊

ယခုအခါ ကြည့်ပါ ကဘမာ လူများ များထက် များလားရေ ယင်း အကြောင်း အောက်သီဇမ် အလို လဲ များလားရေ ၊ သို့ သော် လူများရို့ သစ်ပင်ကို သနားရေ မဟုတ် ၊ အလို ဟိဘဲမဟိဘဲ လူများ သစ်ပင် ဖျက်ဆီးရေ ၊ လပ်ကပ်ပါ ငါရို့ ပြောကပ်မည် အလို မဟိတ်ဘေ သစ်ပင် ခွပ်စါ တန်ပါစီ ၊ လပ်ကပ် သစ်ပင် စိုက်ကပ်မေ ၊ ယေခါရာ ပပ်ဝန်းကျင်း အလှာ ဖြစ်ပါမည် ၊ သို့ သော် သောက်သောက် သစ်ပင် စိုက်ကေ မဖြစ် ပါ ၊ ယင်းစာကို လတ် ပြုတ်ရာဖို့ ၊ ကြီးစီရဖို့ ယင်းစာ နှင့် လဲဖက်လကစီ သန် သန် ၊ ဟိပ်လော်အောင် အါလုံးသူ စိတ်ချာရာဖို့ ၊ ဧါ ပပ်ဝန်းကျင်မာ ငါရို့ နီရေလေး ယင်းစာကို အလှ ထားဖို့ သန် သန် ထားဖို့ စာ တာဝန် ငါရို့ ယူရာဖို့ ၊ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ကေ အထူးထူး ရောက ဖြစ်မည် ၊

လေ့ကျင့်ခန်း

၁)အပြည့် စကား နှင့် အောက်က အမိလုံးကို ဖြေပါ ၊

အဖြေ:-----

က)မိုးသောက် နီ ဇာက ထွက်တေ ၊

အဖြေ:-----

ခ)သပလာ ရင်ကာ ဇာ ပျန်လို လယ်နီနီလေး ၊

အဖြေ:-----

ဂ)လူများ ဇာ မြစ်မာ နစ်လို ဟိလေး ၊

အဖြေ:-----

ဃ)ဇာသူ အောက်သီဇမ် ယူ ပီးလေး ၊

အဖြေ:-----

င)ပပ်ဝမ်ကျင် ညှစ်ကေ ဇာ ဖြစ်ဖို့ လေး ၊

အဖြေ:-----

၂)တခွန်း စကား နှင့် အဖြေ ပီး ပါ ၊

က)လယ်လုသား နွားရို့ ကို ဇါတို ဖြင်းယူလဲ ၊

ခ) အိန် တလင်း ဇာသူ လှဲ နီလေး ၊

ဂ) ပပ်ဝမ်းကျင်မာ အကုံထက် အလိုကြီး ဇာလဲ၊

ဃ)သစ်ပင် အကြီးတပင် မျှာလောက် ကို အောက်သီဇမ် ပီနန် လဲ ၊

င)ငါး ဇာမာ နီလဲ ၊